



SOCIAL- MEDICINSK LITTERATUR

Människans anpassning i arbetslivet

LING, T. M. och MINDUS, ERLAND:

Psykisk hälsovård och relationerna i arbetet

Förlags AB Affärsekonomi, 1956.

Pris kr 29: 50.

I läkarens arbete är kunskap om de faktorer, som inverka på anpassningen i arbetslivet, ofta av stor betydelse. Den är en förutsättning för att man skall kunna hjälpa sina patienter till förbättrad trivsel och produktivitet. Som i så många andra fall kan det s. k. sunda förnuftet vara en bedräglig vägledare. Sådana faktorer, som man skulle tro ha stor betydelse, kunna vid objektiv prövning visa sig vara av mindre vikt. Det föreligger numera en ganska betydande forskning inom detta område. Den har bedrivits med olika metoder och från olika utgångspunkter av bl. a. sociologer, psykologer och psykiatriker.

T. M. Ling har sammanställt en rad uppsatser om psykologiska och psykiatriska problem i arbetslivet, en svensk upplaga har nu redigerats av Erland Mindus. Ling är medicinsk chef vid Roffey Park, ett engelskt centrum för rehabilitering av neurotiska patienter samt för forskning och undervisning i frågor, som beröra anpassningen inom arbetslivet. I arbetet behandlas en rad socialpsykologiska problem såsom förhållandet mellan individ och grupp samt betydelsen av olika fysiska och psykologiska miljöfaktorer för arbetarens effektivitet och trivsel. I ett avsnitt behandlar Ling de psykiska och yrkesmässiga följderna av sjukdom och olycksfall. Han betonar den mycket stora betydelse, som individens inställning till sitt arbete har för hans arbetsförmåga. Han framhåller att en nedsättning av denna kan betingas av så olikartade faktorer som bl. a. psykopati, felaktig medicinsk behandling och överambitiös socialvård. Erland Mindus har själv skrivit tre kapitel. I dessa behandlar han bl. a. missanpassning och psykisk ohälsa inom industrin samt psykiatrisk bedömning som hjälpmedel vid urval och rekrytering av per-

sonal. Han refererar en del egna undersökningar och kommer till slutsatsen att en faktor, vilken han betecknar som psykisk hållfasthet ("frustration tolerance"), är av avgörande betydelse för anpassningen till arbetet. Denna faktor anser han vara intimt korrelerad med frånvaron av nervösa drag, allergi och "psykosomatiska faktorer". Mindus ger vidare en populärt hållen men instruktiv framställning av olika typer av missanpassning inom arbetslivet. Mindus bidrag hör till de mest läsvärda i boken.

Arbetet ger en inledning till kunskapen om anpassningsproblemen inom arbetslivet och belyser att anpassningen betingas av en mängd, med varandra intimt sammanflätade faktorer. En svaghet är författarnas benägenhet att vilja "sälja" sin forskning och därför ibland ge sken av att meddela forskningsresultat då de egentligen endast presentera arbetshypoteser. En del svepande generaliseringar kunna också irritera den kritiske läsaren. Ett sådant påstående som "Under medeltiden hade alla människor en gemensam religion och en gemensam moral" väcker misstanken att andra påståenden kunna vara lika oriktiga.

Översättningen är mycket knagglig. Den innehåller onödigt många anglicismer, åtskilliga oklarheter och en del direkta fel.

Börje Cronholm

Populär vitalstatistik

ERIK ASK-UPMARK: *Life, Death and Disease in Sweden*

Almqvist och Wiksell. Pris kronor 4: 75.

I en liten vacker och vårdad volym lämnar författaren, den kände medicinprofessorn i Uppsala, en engelskspråkig resumé av elementära data ur den svenska vitalstatistiken, ett snabbperspektiv över sjukdomspanorama och vårdresurser samt några klarlägganden rörande den svenska levnadsstandarden jämfört med andra kulturländers. De faktiska uppgifterna serveras på ett smakligt och lättsmält sätt med några överskådligt enkla tabeller, diagram och upplysande kommentarer. Boken lämpar sig utmärkt som kompendium och kalenderhjälp inom sitt område och är särdeles väl ägnad att sätta i händerna på de många utländska besökare, som just behöver en sådan kort handledning till stöd vid Sverigebesöket.

E. H.